

hebbende derelve van de voorsz. Kosterij sedert de trouwel-
tyden ofte reformatie af altoosgedisponneet zonder eenige
interruptie, zoals nuog blykt by de Ker. accoord in den
Jaere 1628 door Kerkmster op approbatione van de Magistraat
met een Schoolm^t aangegaan.

Waar op wegens Burgemsteren Voedschappen tegenwoor-
digdynde het argument van de Ker. Keraad, waar by deselve
sustineerden myt Kragte van voorgaande gebruyken, in de
verkiezinge te moeten deel hebben, werd tot wederleg-
ginge van 't selve by de protesteerende Leeder overgelegd
ende voorgeleerd de volgende Actens om daar mede
aantetoonen, hoedang die de Kerkenraad voordereen
heeft ingedrongen, en waar myt deselve nu haar ge-
waande recht fondeeren, namentlyk.

NB. de vyf actens
hier voorel gemeld
beruften in onge-
nake onder
Kerkmeesteren.

Den particuliere notule van Jan Jacobsse de Jonge, alias
Jan Piet, in dyn leven Burgemst: van Oostjanen, geestw.
heest myt de aantekeningen by hem gehouden van 't
geene gedurende dyne Regeeringe voorgevallen was,
ende myt voor so verre ter matere dient aldus,

1669 den 1st January van ons Burgemeestren eest een
groot getal genommeent: by den Kerkenraad twee
mannen opgegeven als namentlyk Jacob Pieterse
Schoolmeester tot Woerden, ende daer nevens eenen
Klaming by Schoolm^t: tot Gusp, om daar een van by ons
geapprob^t te werden tot het Schoolaltier. Ende alroo
Kerkmeestren haarde de sact mede aanmatigden, Lubbe
derelve mede twee mannen voor ons gebragt, namentlyk
Miguel Winter, ende Cornelis Willemse Inten myt de
Laal, Schoolm^t: tot Myden, sustineerende alsoo dyl
Betaaldheeren dyl nevens Burgemsteren ende dat de Kerken-
raad met een Stuyver contribueet tot betaaling, dat
dy Kerkmeesteren in haer stelling voor de Kerkenraad
by Burgemeestren behoorde geapprobeert te werden.

Op d'end: dito is by 't meerendeel van Stemmen tot School-
meester verkooren Cornelis Willemse Inten etc.
Spreekende in de gemelde notulen opgemelde Burgemst:
in een ander Subject aldus.

Den 29^{en} Maert 1669 tot Amsterdam geweest by Hoop om het
advysuyt den Haag, gesvvoorantwoord, dat het mandament
(makende 4 kleerkampit tande weeskamer) in de Haag
was by maerten van der goet, en dat hy, eer hy adht. sec. de,
moest weeten, by wie het Schoolmeesterschap altyd tot
Dorstanen werde begeeven, en dat wy alda. het advys
tegens den 1^{en} April Londen te ontmoet zien, waer over ik
dadelyk een misjive heb na den Haag besteld. Dat het
Schoolmeesteramt altyd was begeeven by Burgemeeste-
ren ende vroedschappen.

Voegende de protesten ende Leede, daar by de volgerde
notulen, geschreuen by de hand van Johan van der Steng
geweere Secretaris Decree plaetse, luydende aldus.

Atuyden den 2^{en} January 1669
Burgemeesteren ende vroedschappen, aanden Regel tot Dost-
Sanes op haard. Dorps Raadhuyt vergadert dynde, nadet
ingevolgen van haard. voorgaende Resolutive by den 2^{en} Ker-
kenraad ende Kerckmeesteren, respectve by yder bysonder,
lyk waer genomenest twee personen, dynde gera-
mentlyk vier, omme daar uyt by Burgen-^{ren} ende vreed-
schappen verkooren en geeligeest te worden een bequaam
Persoon tot Dorps Schoolmeester, dog waer de voors²
Burgemeesteren ende vroedschappen, aande vrom vier
personen niet gehouden, maar moyste, egter niet jegen,
staande de voors² Resolutive int verkiere, ~~van~~ een
Schoolm^{er}? luytende voors² vier personen geaan, als
sie helve gehouden hebbende ende als noz in toekomst
zyn houdende aan haard. vrye keur ende believe, tgeene
egter voor deure reyre goedgevonden hebben voor by te gaan,
ende dienvolgens voorts te procedeere, tot electie ende ver-
kiereinge van een Dorps Schoolmeester in plaetse van
Cornelis Klaes² Wink^{er} Salt? waer toe dan uyt de vrom
vier personen do by den 2^{en} Kerckenraad als Kerckmeesteren
vromt als voors² byronder genomenest by Burgemeesteren
ende vroedschappen, is verkooren ende geeligeest den persoon
van Cornelis Willems² Inter, jegenwoordig Schoolmeester
tot Muiden, op welke de acte van approbatie by den
Weldeelen Heere Jacob Druyvestyn Baulju van Kenne-
merland metten eerste dal worden verogst Aldus
verkooren ende geeligeest datum. ut supra

NB. dese bent
ver Secretare.

Waaruyt de opposerende Leeden remonstreedden, dat dit
het eerste tentamen ende begunsel van den Kerkenraad
heeft geweest om zo voort in de Verkiezing te krygen,
dog dat de Magistraet daarin willende voorzien zig niet
gemust hadde kunnen houden op de reserve van hun vrye recht
in de gene die licte geexpressieert, maar tot meerder seuntteyt
van t selve ende naught vande na Konelingschap in den
Jaare 1671 ter occasie van de vacature van een by Schoolmeester-
schap hadden gepasseert de volgende sollemnele acte ge-
schreeven by de hand van den voorn: van der Stang.

Burgemeestren ende Regeerders aan den
Kegel tot Oostanen ondergeschreeven, hebben na gedaane
omvraage eenpaarig goedgevonden ende geresolveert, dat in nu
voortaan alle de Schoolmeesterst by vande by Schoolmeester-
als het Dorps School, zullen verkooren werden, by vastest
of verrek, van d'een of d'ander by t collegie van Burge-
meestren, Scheepenen, ende vroedschappers voort, zonder
dat iemand bytst, dazelve Regeerders, daer inne wist te
zeggen zullen hebben. Ende hebben in plaats van
Cornelis Symonsz geweest Schoolmeester van t heuler school
byt meerendeel van stemmen geelieest ende verkooren
Lukaas Jansz Kibest, actum op den Keythuyse van
Oostanen, den 5: July A^o 1671 - waeren orde teekend
Willen Pietersz, Cornelis Claesz Melkpot, Burgemeester,
Cornelis Jacobsz Klap, Klaas Durksz de Lange, Jan
Pietersz Piet, Polus Cornelisz, Willen Willense Gout,
Pieter Outgerffen, Pieter Albertsz Vet, Dirk Keyse, onder
stand my present en was geteckend J. V. Stengh, Secret.

Dat daer op is voorgevallen, dat in den Jaare 1673 de
Kosterze en Scholastery wederom koornde te vacere
den Kerkenraad wel bewust dynde van de voorn clause
van reserve, ende de gemelte nader acte, te gemoet sag,
dat geene reflexie op henlieder recommandatie nominatie
of ander gepretendeert rechtsonde werden genoomen
verhalven goedvond de zaak op een ander boegte werden,
ende tastende onder de hand de bequaamheeden der Solli-
citanten, ende de gembederen der Ingezetenen, en bevonden,
dat de bequaamste en meest begunstigte was Mr. Marten

Lunius, naamen derelie de gelegenheijd waer, om te tyde
wanneer de Magistraet op het Raadhuis tot het doe. der ver-
kiezinge vergadert en daer meede bezig waeren, haer Aqtb.
toeterenden de volgende Missive

Aqtbare Heeren Burgemeestren ende Vroedschap:

Dewyle het God de Heere belieft heeft des Voorangers en
Schoolmeesters plaats alhier te doen vacceeren door de dood van
Mr. Cornelis Enter, so is de E. Kerkenraad vergadert om in d'yn
plaats een ander te nomineeren, gelykse eenpariglyk genom-
meert hebben de persoon van Martinus Lunius Schoolmeester
te Alkmaar, versoeken derhalven u aqtb. dat het Uwer
Aqtbareheden gefieft zy om de voorsz. genommeerde te
elzeeren ende te approbeeren, wenschende hierop uw Aqtb.
de ryken Segen na Ziel ende lichaam, was ondesteckend
Joan Albertus Launshijfer Predikant, Dirk Pietersz
Ouderling, Heindrick Jacobsz Ouderling, Klaas Cornelisz
Ouderling, ter Syde stond. Datum in onse Kerckelyke
Vergaderinge den 17: September 1673.

Best als vooren

Na openinge ende gedaane lecture van de gemelde Missive
vonden de Heere Regenten goed, daer op ende onder te laten
stellen als volgt

Deere Missive ontfangen op den Raadhuyse by Burgen
ende Vroedschappen, hebben haard. verstaan, volgens voorgaande
Resolutie, waer by als nog persisteeren, dat aan de nomineerde
hier inne gemeld, niet en waeren, nog wilden gehouden. D'yn;
alhoewel by haard. de persoon van Martinus Lunius eenpari-
g tot Schoolmeester wred geelieest, dit per Memorie
den 17: September 1673, ondestond, in kennisse van my, ende
was geteckend J. V. Steng Secret. 1673.

Wyst alle't welke de protesteerende Leeden aan de Magistraet
voor ogen stelden, hoe gevaarlyk het was aan de Kerckelyke
zaken te willigen, als blykende wyft wat gering en ongefon-
deert beginsel zy nu een Consequente van groot recht trokken,
met welke zy nu bereydt als van stap tot stap voortgaande
so verre geavanceert waeren, dat door deere toestemming en
accord van hunne meedestemming te dulden, zy Leeden
veel grooter recht voor hun effective Verkreegen hadde, als
zy wyft alle het voorge gepasfende zonden hebben konnen
Vorderen of pretendereen, indie zy daar toe al geregtigt, en

Zonder tegenspraak en protestie waare, geweest. Verzoekende
dat dan dog de Magistraat ernstelyk haare gedagten geliefden
te laaten gaan om haare eygen recht op de gevoeglykste wyse te
consenteeren. Waer op zeer lange is gebesorgneest, Zynde het
meerendeel van de Magistraats Personen, nu wel verlijt door
overweging van de voor 12 stukken van de waare geschaaftenheid
desdake, dog zonder sig van gelijker belemment door het geeven
van hun woord en consente aan den Kerkenraad, die halven
om eenig middel te vinden, ende waer't doentlyk aan alle
gevoegen te geeven, werd geresolveert, den Predikant en Kerken-
raad te verroeken op het Keythuyse hoorn, ende haer alle de
bovengemelde stukken voorte leeren, ende voortestellen, dat daer
uyt gesustineert werd klaarlyk te blyken, dat den Kerkenraad
geen gezag in de bovengemelde aanstellinge des kostes pompe,
teende, ende daar by specialyk aftenraagen, of zij lieden hand
laagen om met solide argumenten of authentieke bewyzen
den inhoud der opgemelde stukken, ende beschuyten daar
uyt oogen zacht, te konnen wederleggen ende destrueeren
Waer op den Predikant en Ouderlingen booren gekoomen
Zynde, verroeyten derelve (na gedaane lecture der bewyzen
ende gemelde propositie en vraage) tyd om te antwoorden,
welk haer Zynde toegestaan, Zonden derelve eenige tyd daar
na twee Ouderlingen, welke verroeyten, uyt den naame der
Kerkenraad, dat wanners zy Zouden antwoorden, als daer de
protesteerende Leeden moeyten afgaan, waer op, na dat de Ouder-
lingen verrotiken waare, gebesorgneest werd, ende in conside-
rate genoomen Zynde, dat schonde protesteerende Leeden
met de verdre Leeden der Magistraat en opme verschulden,
noygtans sulkt ten opzichte van een dende sulds Kerkenraad
in deeren was) niet wegnan het recht, dat zy hadden om
sesje in de vreedschap te behouden, daer by gevoocht werdende,
dat de propositie aan de Kerkenraad gadaan niet by eenige
Leeden afsonderlyk, maer in naame van de geheele Magistraat
door den Secretaris was gedaen, die halven geresolveert
wied de Ouderlingen aantereggen, do de Kerkenraad ict
wilde antwoorden, dat sulkt in't volle collegie konden daen.

Waer op dan vervolgens Predikant en Ouderlingen booren
koomende, voor antwoord gaaven, dat den Kerkenraad sig
hield aan het accoord, met de Heeren Regenten op den 31^{en}
January laastleeden op den Keythuyse aangezaen, Zonden
sig te konnen enlaaten in't examen der geleerens stukken,

Wyl Zy lieden die alleenlyk aanmerkten als onde verstedt, ja,
piers, en dog verroekende Cony van derelwe om die nader te
debatteeren.

Welke verroek van Cony beleespelyk door de Magist werd afgeslaagen,
op voorgeven, dat de Vergaderinge niet compleet was (Zynde even
te voore twee Leeden afgegaan;) dog inder daad om dat hetwelke
verroek niet dienden als om meer tyd te winnen, also alle de
Stukken een genuymer tyd in handen der Kerkenraad hadden ge-
weest, eer zelfs de Magistraat die hadde bekoomen, dat zy derhal,
ven derelwe tot haar genoege, hadden konnen exameneeren, ende
inhoud wel bewust waeren, welk ook zy Kerkenraad opaftraa-
ginge niet verpoen ontkennen, Daerop derelwe afgegaan,
en nult de tyd verlopen was, door Burgen ^{en} de vroedschaps
gescheppen op rees tot den 15 feb.

Den 15: february 1703.

Burgemeesteren Scheepenen ende vroedschappen deden
vergaderen Zynde ten compleeten gebale, mytgerond: de 2. Jan.
Pictersz Piet, vroedschap, werd door Burgen ^{en} in propositie
gebracht om een eynde van disputer te maken, en tot de vertue-
Linge te treden, raadende ten dien eynde de protesteende Leeden
van haar opinie te willen afgaan; also by ontstentnisse van
Dren dwaare gevolgen en verwyderingen waeren te wagten, welke
misschien de ruine der plaatsc soude konnen veroorsaaken,
gelyk men daar van levendige exempel in de bygeleegene dorpe
konde sien, Dat zy Burgemeesteren en verdroe Leeden geen
bekommeringe behoefden te hebben ten haeren opzichte, als Zynde
het geheele Collegie (waar van zig maar alleen vier Leeden
afsonderden) en dat dus halve volkome in staat waeren
om tegen alle protesten met de laatste voorttegaan, dog dat
zy liever alles wilden doen wat mogelyk was, om een generaal
genoege te geeven en verroekende dat zig derhalven niet
hun wilden confermeeren om de alle moeyelykheeden voor
te koomen.

Waarop de opnoseerende Leeden de Heeren Burgemeesteren en verdroe
Regenten bedankten voor hunne vreedelievendh: ende aanmoe-
ninge, dog dat het hun ten nyersten quam te smerten, dat zy
lieden welke gansich niet geneegen waeren om zig eenigrents
tegens de Magistraat te opnoseeren voor zo veel die op zig zelfs
aangemerkt konde werden, maar alleen gedwongen waeren

(Door hun pligt als meede Regenten) om desselvs Magistraats
recht te beschermen tegens den Kerckenraad, nu Souden aan,
gemerkt worden als of zodanige waaren, die de Magistraat
en't Dorp wilden benadeelen en in twist stellen. Dat egter
om de Regenten en de geheele wereld te overtuigen, zy lieden
verzoegen, dat de H^{er}. Burgemeesteren een ommeght en eenvoudigh
verhaal van't gepasfeerde in deere sachte, wilden doen opstel-
len, ende dat nevens de stukken overronden aen drie Nutraale
Advocaaten, om hetwelke na regten te decideeren, presenteerende
hun na het advys van derelve te gedraagen, alleen verzoekende
dat de Magistraat zodanige verklaringe ook wilde doen, op
dat so alle verwyderingen ophouden, ende de goede harmonie
onder hen vast mocht blyven.

Op welk voorstel by Burgemeesteren ende verdere Regenten
wied goed gevonden ende geresolveert om alle sachte wegen
te gebouwen, sulks aanden Kerckenraad te communiceren,
ende daer toe van haardye so veel moegelyk was, te disponeeren,
om ook hetwelke voorstel aanteneemen, en alle hunne bewyzen
by die van de Magistraat te voegen.

Doz de protesteerende Leeden vermeeyden zodanigen Com-
municatie en voorstel aande Kerckenraad gansch vrygeloos
te dulken d'yn, dewyle derelve overtuigtdynde van de ondenig-
delykheyt van haare pretentie, sulks aen't licht des rechts
niet ter examen Souden durven brengen, dat ook sulks Stryde,
Soude tegens de grontregulen der Geestelykheyt, bestaande
in nooyt iets overgegeven, het koste ook wat het wyl, dat
sulks veel min hier te wagten was, daar zy wel geen recht,
maer een aangegaan accord tot haaren voordeel trokken, so
als zy in de laatste vroedschap geantwoord hadden zy daar
by te willen houden.

Egter Predikant en Kerckenraad ontboden, en den Predikant
met twee Ouderlingen boovengekomen dynde, wried hun van
t'vreesse opstel kennisse gegeven, welke aannaeme hetwelke
in de Kerckenraad te rapporteeren, gelyk sulks deden, en
eenigen tyd daarna audientie verzoegen, derelve geaccordert
dynde quam den Predikant met alle de Ouderlingen booven,
ende las een geschreevene harangue, behelrende in effecte,
dat zy persisteenden by het accord met de Magistraat ge-
maakt, ende dat niet konden resolveeren met advocaaten
daer over te adviseeren, veel min van sulks aen derselver
advys te verbyten, raadende de opposeerende Leeden tot

afstand van hare gedaane protesten, toonende de quaade
gevolgen daar uyt voortte koomen. alles volgens styl der geeste,
lykheyd, sagten woorden, en scherpen zaaken, zynde vol
spreekwysen van de preekstoel.

Daar op de kerkenraad verstricken vielen veel bedenkingen
over de harangue, en werd derelwe verscheydentlyk opgevat
na de humeuren en geneegentheden der personen, zynde de
Burgem^{en} en Regenten te vaster gesteld in hunne opinie van sonder
den kerkenraad niet te willen doe, volgens het accoord, ende ter
contrarie de protesteerende Leeden te meer geanimeert, zynde
hoe scherp sy door den kerkenraad geheeseld werden, sulks
dat seer veel en groote debatten voortkielen, en de zaaken ge-
schaapen stonden tot de uysterste verwijderinge te raaken.

Egter alle de Leeden van de Magistraat zyn genoegzaam ronde-
lyk verstaende, dat sy wel bespeunden, dat den kerkenraad
geen recht hadde (alleen een uytgerondert, welke eenige diffi-
culteyt scheen te hebben, dog eyndelyk meede overquam)
maar dat hun obsteede het gemaakte accoord, werden de
protesteerende Leeden uyt aanmerke: dat een gemaakt
accoord, al is't selfs tot nadeel, en ten onrechte, maar niette-
min vrijwillig aangegaan, na regten sonde behoren ge-
presteert te werden, beweegt, om met een expresse verklaa-
ring tot conservatie van 't recht der Magistraat in't toe-
koomende genoeg te neemen, dus halven daer van ge-
maakt is de volgende acte, by alle de Leeden ondetekend,
lydende aldus

Burgemeestren Scheepenen ende Voedschappen
van Dostanen in consideratie ende overweeginge
hebbende genoomen de Twee Instinuatien mitsgaders
de stukken hier rooven gemeld, ende gespecificeerd,
verklaaren ende declareeren by deeren tot nanz-
tinge van de Nakomelingen, dat wy uyt
alle het voorgemelde klaarlyk hebben kunnen
bespeuren, ende ook wel onderrigt zyn, dat
den kerkenraad deere plaatte geen het
minste recht of gezag competent inde aanstel-
linge, Nominatie, Verkiezinge, of beroevinge
van Koster, Schoolmeester ofte Voorsanger